

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

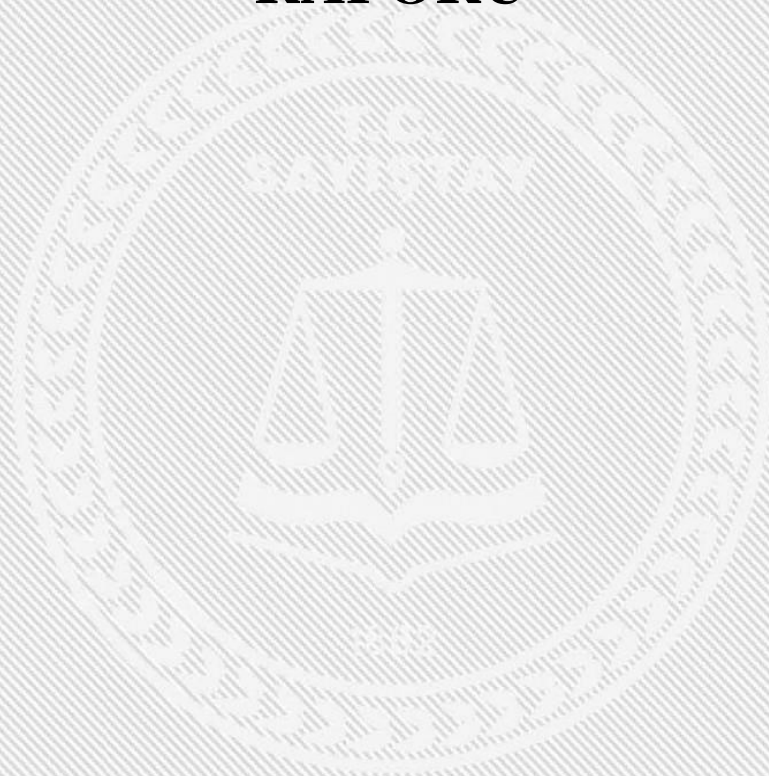
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MARMARA ÜNİVERSİTESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	34

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	14
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
8.	EKLER.....	29

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1. 2018 Mali Yılı Bütçe Giderleri	4
Tablo 2. 2018 Mali Yılı Bütçe Gelirleri	5

KISALTMALAR

ANKOS	: Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Derneği
BAPKO	: Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi
BÜMKO	: Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
CABİM	: Cahit Arf Bilgi Merkezi
EFQM	: European Foundation For Quality Management
EBYS	: Elektronik Belge ve Yönetim Sistemi
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MÜ	: Marmara Üniversitesi
MÜHDEK	: Marmara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulu
MÜSEM	: Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
SGDB	: Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
TKYS	: Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
ULAKBİM	: Ulusal Akademik Ağ Bilgi Merkezinin
Yİ-ÜFE	: Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

- 1. Proje Özel Hesabındaki Dövizler için Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması**
- 2. Sürekli Eğitim Merkezi Bünyesinde Yürütülen Eğitim Programlarının İhale Edilmeden Eğitim Faaliyetleri İzni Olmayan Bir Firmayla Yürütülmesi**
- 3. Temel İhale Usullerinin Uygulanması Gereken Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi**

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Marmara Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu" ile kurulmuştur.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12 inci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına

önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelereindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadır. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlüklerden oluşmaktadır. Üniversitenin idari birimleri ise Genel Sekreter ve bağlı iki Genel Sekreter Yardımcısı bünyesinde 8 Daire Başkanlığı, 13 Koordinatörlük, Hukuk Müşavirliği ile Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği ve Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi olmak üzere teşekkül etmektedir. Bunların yanında Basın Danışmanlığı, Koruma ve Güvenlik Müdürlüğü ile her kampüste ilgili kampüse ait Kampüs İdari Amirlikleri destek işlevi görmektedir.

Marmara Üniversitesi bünyesinde 17 fakülte, 4 yüksekokul, 4 meslek yüksekokulu ve 11 enstitü mevcut olup, bunlara ek 2 Eğitim Merkezi ve 29 Araştırma ve Uygulama Merkezi ile eğitim vermektedir. Ayrıca, Rektörlüğe bağlı olmak üzere Atatürk İlkeleri ve İnkılap

Tarihi Bölüm Başkanlığı ile Türk Dili Bölüm Başkanlığı zorunlu ortak derslerin verilmesini temin etmektedir.

Araştırma alanında, BAPKO (Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu), bilimsel araştırmaların koordinasyonunu, MÜHDEK (Marmara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Etik Kurulu) deneylerde hayvan kullanımını konusunda gerekli idareyi sağlamakta, 29 adet merkez ise kuruldukları konulara yönelik bilimsel çalışmaları yürütmektedir.

Üniversite faaliyetlerinin yürütülmesinde 31.12.2018 tarihi itibarıyla 3.117 akademik personel, 1.272 idari personel görev almaktadır. Yabancı uyruklu personel sayısı 71'dir. Diğer üniversitelerde görevlendirilen akademik personel sayısı 729 olup diğer üniversitelerden kurumda görevlendirilen akademik personel sayısı ise 161'dir. Üniversitede sürekli işçi sayısı 798 olup, engelli personel sayısı ise 40'dır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Marmara Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130 uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Marmara Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yüksek Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11 inci maddesiyle belirlenmiştir ve Marmara Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Marmara Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta

Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 592.079.000,00 TL ödenek tahsis edilen üniversite bütçesine, yıl içinde ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 665.919.465,60 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 95'i yani 629.433.056,19 TL'si kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 594.981.185,76 TL, faaliyet gideri 629.433.056,19 TL olan üniversitenin 2018 yılını 34.451.870,43 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir;

Tablo 1. 2018 Mali Yılı Bütçe Giderleri

2018 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830.01-Personel Giderleri	367.879.000,00	398.287.719,69	394.293.750,50	99
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	55.399.000,00	61.697.040,00	60.943.198,04	99
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	65.183.000,00	79.265.693,57	61.647.988,79	78
830.05-Cari Transferler	12.568.000,00	13.608.100,00	12.752.811,54	94
830.06-Sermaye Giderleri	91.050.000,00	113.060.912,34	99.795.307,32	88
TOPLAM	592.079.000,00	665.919.465,60	629.433.056,19	95

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2018 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2. 2018 Mali Yılı Bütçe Gelirleri

2018 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.687.000,00	40.819.989,61	108,31
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar	530.486.000,00	532.105.200,00	100,31
800.05-Diğer Gelirler 800.06-Sermaye Gelirleri	23.906.000,000	21.324.083,81 731.912,34	89,20
TOPLAM	592.079.000,00	594.981.185,76	100,49

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2018 yılını 3.178.158,46 TL dönem karı ile kapatmıştır.

İdareye ait bir adet konukevi ise Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü tarafından işletilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80 inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların

kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'un 55 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki idarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Marmara Üniversitesince İç kontrol sisteminin kurulmasına ilişkin çalışmalar 27/12/2007 tarihinde SGDB ve İç Denetim Birimi tarafından başlatılmıştır. İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde ilk kez 2009 yılında hazırlanmıştır.

İdarenin İç Kontrol Uyum Eylem Planını uygulanmaya başladığı 2009 yılından günümüze kadar aşağıdaki işlemler gerçekleştirilmiştir;

- Üniversite Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanları, Yüksekokul Müdürleri, Genel Sekreter, Daire Başkanları, Hastane Başhekimisi, Bilişim Merkezi Sorumlusu ve Döner Sermaye İşletmesi Müdürü olmak üzere 37 kişiden oluşan “Marmara Üniversitesi İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu” Rektörlük makamının oluruyla kurulmuştur.
- Akademik ve idari birimlerce Kamu İç Kontrol Standartları uyum çalışmalarını yönlendirmek üzere “Marmara Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına

Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu” nun kurulması Rektörlük makamınca uygun görülmüştür.

- İlgili organlarca hazırlanan Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rektörlük makamınca kabul edilerek BÜMKO’ya gönderilmiş ve kurumsal internet sayfasında ilgililerle paylaşılmıştır.
- İç Kontrol Uyum ve Eylem Planı yıl bazında izlenmiş ve 30.03.2016 tarihinde güncellenmiştir.
- Standart bazında gerçekleştirilen eylemler aşağıdaki gibidir.

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

- 26/05/2009 Mühendislik Fakültesi yönetici ve idari personeline,
- 04/06/2009 İletişim Fakültesi yönetici ve idari personeline,
- 25/06/2009 Teknik Eğitim Fakültesi yönetici ve idari personeline,
- 07/07/2009 Tıp Fakültesi yönetici ve idari personeline,
- 14/09/2009 AB Enstitüsü yönetici ve idari personeline,
- 05/10/2009 Güzel Sanatlar Fakültesi ve Güzel Sanatlar Enstitüsü, yönetici ve idari personeline,
- 21/10/2009 Sağlık Bilimleri Fakültesi yönetici ve idari personeline,
“5018 Sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler, İç Denetim ve İç Kontrol Kavramları” adlı eğitim verilmiştir.
- 25/09/2009 Mühendislik Fakültesi yönetici ve idari personeline “1 Nolu Kamu İç Kontrol Standardı: Etik Değerler ve Dürüstlük” adlı eğitim verilmiştir.

Üniversite Senatosunun 26.05.2015 tarih ve 2014/325-7A oluru İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönerge yayımlanmıştır.

- Rektörlük makamının 04.09.2015 tarih ve 1500192442 sayılı olurları ile M.Ü. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

- İç Kontrol Çalışma Grupları kurulmuştur.

- 02.11.2015 tarihinde tüm birim yöneticilerine yönelik İç Kontrol Eğitimi verilmiştir.

- Üniversite Senatosunun 26.05.2015 Tarih ve 2014/325-7A oluru İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönerge yayımlanmıştır.

- Rektörlük makamının 04.09.2015 tarih ve 1500192442 sayılı olurları ile M.Ü. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

- İç Kontrol Çalışma Grupları kurulmuştur.

- 02.11.2015 tarihinde tüm birim yöneticilerine yönelik İç Kontrol Eğitimi verilmiştir.

Rektörlük makamının 28.01.2011 tarih ve 120-2771 sayılı oluru Üniversite Etik Kurulu oluşturulmuştur. Rektörlük makamının 10.03.2016 tarih ve 1600065072 sayılı oluru ile Etik Mevzuat Çalışma Komisyonu oluşturulmuştur.

Marmara Üniversitesi Etik Yönergesi Üniversite Senatosunun 2012/299-3 nolu kararı ile kabul edilerek uygulamaya konulmuştur.

Hukuk Fakültesi üyelerinden oluşan alt komisyon yeni yönerge çalışmalarına başlamıştır.

Üniversite Etik Kurulu tarafından hazırlanan Etik Sözleşmesi tüm personele tebliğ edilmiş olup personele imzalatırılması sağlanmıştır.

Anılan Başkanlıkça 31.05.2012 tarihinde Etik Kurallara ilişkin eğitim semineri düzenlenmiştir.

Üniversite ile ilgili web düzenlemeleri Bilişim Merkezince etkin ve güncel hale getirilmiştir.

Üniversite İdare Faaliyet Raporları yıllık olarak hazırlanıp kitap haline getirilerek Sayıştay Başkanlığına, Maliye Bakanlığına ve TBMM başkanlığına gönderilmiş, ayrıca Üniversite ve SGDB web sitesinde yayınlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Tüm birimlere ait bilgi ve belgelerin doğru, tam ve güvenilir olması için birimlerden yıllık faaliyet raporları alınarak güncelleme sağlanmaktadır.

Birim ve İdare Faaliyet Raporu eki İç Kontrol Güvence Beyanı Üst Yönetici/Harcama Yetkilisi/Mali Hizmetler Birim Yöneticisi tarafından imzalanmaktadır.

Üniversitede kullanılan bilgi ve belgelerin doğruluğu ve güvenliği birim içindeki hiyerarşik kontrollerle yürütülmektedir. İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Üniversite İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole Tabi Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde mali işlemler, ön mali kontrole tabi tutularak doğruluğu ve

güvenilirliği sağlanmaktadır. İdarenin faaliyetleri kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgeler doğrultusunda yapılmaktadır.

Üniversite Misyon ve Vizyonu Stratejik Planın yenilenmesi kapsamında tüm birimlerin katılımı ile yeniden belirlenerek tüm birimlerce benimsenmiştir.

Teşkilat Şemaları- İdare Faaliyet Raporları tamamlanmıştır.

Evrak kayıt akışında EBYS uygulamasına geçilerek evrakların izlenmesi ve kayıt işlemleri sağlanmıştır.

Kurum içi eğitim programı uygulanmaktadır.

Görevde yükselme sınavları yapılarak personelin ilerlemesi sağlanmaktadır ancak sınav sonucu yapılan atamalarda yasal birtakım sorunlar olmuştur. Konu ile ilgili adli süreç devam etmektedir.

İlgililere yönelik tüm işlemler Personel Daire Başkanlığı web sayfasında duyurulmaktadır.

Üniversite birimlerince iş akış şemaları güncelleştirilmiş ayrıca kalite geliştirme EFQM Mükemmellik çalışmaları kapsamında fonksiyonel iş akış şemaları oluşturulmuştur.

Yetkinlik Bazlı Performans Değerlendirme Yönergesi yürürlüğe yayınlanarak Kurum personelinin performansını ölçmeye ve değerlendirmeye yönelik bir yapı oluşturulmuştur. Ancak ilgili yönerge mahkemeye intikal etmiş olup yönerge uygulanamaz hale gelmiştir.

Risk Değerlendirme Standartlarına ve Genel Şartlarına Yönelik;

Marmara Üniversitesi 2017-2021 Stratejik Planı Üniversitenin tüm birimlerinin katılımı ile hazırlanarak Kalkınma Bakanlığına değerlendirmek üzere gönderilmiş ve anılan Bakanlıktan alınan değerlendirme raporu doğrultusunda son şekli verilerek Rektörlük makamı oluru ile uygulamaya geçilmiştir.

Marmara Üniversitesi yıllık Performans Programı süreci Stratejik Planına uygun olarak sürdürülmektedir.

Üniversite yıllık bütçeleri Stratejik Plan ve Performans Programına uygun olarak hazırlanmaktadır.

Üniversite Stratejik Planının uygulanması birimlerce izleme ve değerlendirme raporları doğrultusunda takip edilmektedir.

Tüm birimlerce yetkin ve yetkili personelden oluşan en az üçer kişilik risk belirleme ekipleri oluşturulmuştur.

Üniversitemiz Stratejik Planı doğrultusunda Yıllık Faaliyet Raporu ve Performans Programı hazırlanarak belirlenen amaç ve hedeflere uygun olarak düzenlenmektedir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

İç Denetim Birimi tarafından yıllık denetimler yapılmaktadır.

Muhasebe Kayıtları e-bütçe sistemi içerisinde takip edilmekte, taşınır mal işlemleri ise KBS içinde yer alan TKYS ile yapılmaktadır.

İş akış şemaları yönetmelik yönerge ve iç genelge yıllık olarak güncelleştirilmekte ayrıca EFQM Mükemmeliyet Kalite Geliştirme çalışmaları kapsamında yeniden düzenlenmektedir.

Kalite Geliştirme çalışmaları kapsamında tüm birimlerin görev alanı tespiti yeniden yapılmaktadır.

Kalite geliştirme çalışmalarının sonuçlandırılmasından sonra tüm birimlerle paylaşılmaktadır.

İç Denetim Birimince Kalite Geliştirme çalışmaları doğrultusunda sürekli izleme ve kontrol yapılmaktadır.

Üniversite idare faaliyet raporlarına, üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan "Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı", birim faaliyet raporlarına ise harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenmektedir.

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

Talepte bulunan birimlerin web sitesi alt yapısı tamamlanmış ve görevlilere eğitimler verilmiş olup devamlı güncellemeler yapılmaktadır.

Tüm idari birimler için web adresleri tanımlanmış, birim amirleri tarafından görevlendirilen kişilere şifreleri imza karşılığı teslim edilmiştir.

Anket, e-posta sistemi, ve elektronik sistemlerde (pbys, öbys, ebys vb) duyuru ekranı vardır. Stratejik Plan çalışmaları ile ilgili son dönemde seminerler yapılmıştır.

Otomasyon bilgi sisteminin tüm birimlere adaptasyonu sağlanacak ve sistem, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak çalışmalarda son aşamaya gelinmiştir.

Üniversitenin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ile performans programları, stratejik plan ve faaliyet raporları ile web ortamında kamuoyuna açıklanmaya mevzuatın öngördüğü sürelerde devam edilmektedir.

Üniversite bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklentiler, hedefler ve faaliyetlere ilişkin kurumsal ve mali durum beklentiler raporu 5018 sayılı Kanun çerçevesinde hazırlanacak ve kurumun web sitesinde yayımlanarak kamuoyuna açıklanmaktadır.

Üniversite Senatosunun 28.07.2015 /337-3-c sayılı kararı ile M.Ü. Kurumsal Belge Yönetim Yönergesi yayınlanmıştır.

İzleme Standartlarına Yönelik;

8 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen İdarede 7 iç denetçi atanmış olup teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi Başkanlığı yer almaktadır. İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından incelenmekte ve raporlanmaktadır.

İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi yapılarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan öneriler ve Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda Eylem Planı revize çalışmaları yapılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Marmara Üniversitesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çeręevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi iğerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Proje Özel Hesabındaki Dövizler için Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması

Marmara Üniversitesi Proje özel hesabında yer alan 104.2.1 Avrupa Birliği hibeleri için ay sonu döviz değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 104 Proje özel hesabı bölümünün “Hesabın Niteliği” başlıklı 23 üncü maddesinde; “(1) Proje özel hesabı; dış finansman kaynağından, kamu idareleri adına dış proje kredisi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının Devlet Borçları Muhasebe Birimi veya genel bütçe kapsamı dışındaki kullanıcı kamu idareleri muhasebe birimlerince izlenmesi için kullanılır.” ve “Hesabın İşleyişi” başlıklı 25 inci maddesinin 6 ncı fıkrasında; “Özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları bu hesaba borç, 600-Gelirler hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Ayrıca, Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik’in “Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi” başlıklı 8 inci maddesinin d fıkrasında;” Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje özel hesabına borç, 600-Gelirler hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler hesabına borç, 104-Proje özel hesabına alacak kaydedilir.” şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre hibe kapsamında elde edilmiş olan dövizler için ay sonu değerlendirme işlemi yapılması gerekmekte olup, ortaya çıkan kar/zarar durumuna göre gelir ya da gider hesaplarının çalıştırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bilindiği üzere Üniversitemiz Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemine 01.01.2018 tarihinde geçmiş olup bütün muhasebe işlemleri buradan yürütülmektedir.

Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonunda Değerleme Yapılmadığı hususu bulgu konusu edilmiştir. Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde Proje Dosyası İşlemlerinde Bulunan “Değerleme Yap” butonunu kullandığımızda kur bilgisi girilebilmekte ancak muhasebe kaydı oluşturulamamaktadır. KBS Destek uygulamalarından konu hakkında çağrı açılmış gelen cevabi mailde değerlendirme yap butonunun şu anda aktif olarak çalışmadığı bu konuda çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu ile ilgili olarak Üniversite tarafından gönderilen cevaptan anlaşıldığı üzere; Proje özel hesabındaki dövizler için ay sonunda değerlendirme yapılamamasının Üniversiteden kaynaklı olmayıp, Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemin'e geçiş ile alakalı bir sorun olduğu anlaşılmıştır.

BULGU 2: Sürekli Eğitim Merkezi Bünyesinde Yürütülen Eğitim Programlarının İhale Edilmeden Eğitim Faaliyetleri İzni Olmayan Bir Firmayla Yürütülmesi

Marmara Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (MÜSEM) tarafından özel bir kuruluşla işbirliği içerisinde eğitim/sertifika programları düzenlendiği; bu işbirliğinin herhangi bir ihale yapılmaksızın hazırlanan sözleşmelere dayandırıldığı ve söz konusu kuruluşun eğitim faaliyetiyle ilgili yasal bir izne sahip olmadığı tespit edilmiştir.

MÜSEM Yönetmeliği'ne göre MÜSEM'in amaçları; Marmara Üniversitesinde örgün önlisans, lisans ve lisansüstü öğretim programları dışında verilecek her türlü eğitim programları düzenlemek ve bu şekilde Üniversitenin, kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar ile olan işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktır.

MÜSEM tarafından, üniversite dışı katılımcılara pek çok farklı eğitim ve sertifika programları düzenlenmektedir. Bu programların düzenlenmesinde aracı olan özel bir firma ile sözleşme imzalanmaktadır. Sözleşmeye göre MÜSEM'in sorumlulukları eğitim programlarında akademik uygulamaların sağlanması, eğitimlerde kullanılacak araç ve gereçlerin eğitim yerinde hazır bulundurulması ve eğitim sonunda katılımcılara verilecek sertifikalarının hazırlamasıdır. Firmanın sorumlulukları ise; eğitim programlarının tanıtılıp pazarlanması, yeterli sayıda katılımcı temini ve organizasyona ilişkin bir kısım işlerin yerine

getirilmesidir. Eğitim programlarının sonunda katılımcılara verilen sertifikaların üzerinde sadece üniversitenin isim ve logosunun yer aldığı, şirkete dair herhangi bir ibarenin olmadığı görülmüştür.

Düzenlenen sözleşmeye göre firma, karşılaştırılan belli bir tutarı eğitim, seminer, ya da sertifika programı ücreti adıyla döner sermaye hesabına aktarmaktadır. Sözleşmeye göre firma eğitim programları için MÜSEM'e oluşturulacak her sınıf için belli bir miktar ödeme yapacaktır. Bununla birlikte, programların katılım ücretlerinin belirlenmesinde ve toplanmasında MÜSEM'in herhangi bir söz hakkı olmadığı anlaşılmaktadır. Firma kişi başı eğitim ücretini kendi belirleyerek gelirin asıl sahibi olması gereken döner sermaye işletmesinin yerine geçmekte, gelir elde ederek takdir edilen miktarı döner sermaye hesabına yatırmaktadır. Bu şekilde tahsilat yapılması, Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 17 nci maddesinde yer alan, *"Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez."* hükmü ile çelişmektedir. Ayrıca 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'e göre işletme tarafından sunulan hizmetlerin ücretlerinin Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi gerekmektedir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'e göre döner sermaye işletmelerinin gelirleri şunlardır:

" a) Bu işletmelerde yapılacak iş ve hizmetler ile üretilen malların satışı karşılığında sağlanan gelirler,

b) Bağış ve yardımlar,

c) Sair gelirler."

Bu maddede belirtildiği üzere, işletmelerin temel geliri sunulan iş ve hizmetler karşılığı elde edilen gelirlerdir. Döner sermaye işletmesinin gelir elde etmesi, sunulacak iş ve hizmetler ile üretilen malların satışı ile mümkündür. MÜSEM'deki uygulamada ise eğitim programları üniversite bünyesinde, üniversite kaynakları kullanılarak verilmekte ve ilgili firma yalnızca tanıtım, reklam, organizasyon ve katılımcı temini işlerinde katkı sağlamaktadır. Üniversitenin güvenilirliği, markası, prestiji ve imkanları bu şirket tarafından kullanılarak eğitim hizmeti pazarlamasının yapıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu uygulamada döner sermaye işletmenin asli gelirini firmaya bırakması söz konusudur. 2018 yılı içerisinde düzenlenen eğitim programları neticesinde ilgili firma 1.472.790 TL gelir elde ederken MÜSEM'e 597.510 TL ödeme yapmıştır. Ayrıca eğitim programları sadece bir firma

üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bu durum, yapılan işin alım ya da satım olmasından bağımsız olarak, ihale mevzuatında temel ilkeler arasında sayılan açıklık ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun değildir. Sunulan eğitim hizmeti ve verilen sertifika karşılığında katılımcılardan alınacak katılım ücretleri, döner sermaye işletmesinin gelirdir. MÜSEM, üniversitenin ismi ve imkanları kullanılarak düzenlenen programların asıl düzenleyicisi olarak gelirin de asıl sahibi olmalıdır. Programların düzenlenmesine ilişkin olarak dışarıdan hizmet sağlanmasına ihtiyaç duyuluyor ise bu ihtiyaç 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre karşılanmalıdır. Bu çerçevede, firmalar tarafından yapılan tanıtım, pazarlama ve satış faaliyetleri hizmet alımı kapsamında değerlendirilmeli ve ilgili ihale mevzuatı hükümleri doğrultusunda işlem tesis edilmelidir.

Yukarıda anlatılanlardan bağımsız olarak konuyla ilgili diğer bir husus ise eğitim programını organize eden firmanın bu faaliyetleri için Milli Eğitim Bakanlığı'ndan herhangi bir izin almamış olmasıdır.

5580 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 2 inci maddesinin (b) bendinde;

"Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okulları ile çeşitli kursları, özel öğretim kurslarını, uzaktan öğretim yapan kuruluşları,

(...)

(1) motorlu taşıt sürücüleri kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarını, ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun "Kurum açma izni" başlıklı 3 üncü maddesinde bir kurumda öğretime başlayabilmek için kurum açma izni alınmasının zorunlu olduğu, izin başvurularının ilgili millî eğitim müdürlüğüne yapılacağı, valilikçe yapılan inceleme sonucunda açılması uygun görülen okullar dışındaki kurumlara kurum açma izni verileceği ve valilikçe açılması uygun görülen okullara ilişkin başvuruların ise kurum açma izni verilmek üzere Bakanlığa gönderileceği, kurum açma izni alınmadıkça, kuruma öğrenci kaydı yapılamayacağı belirtilmiştir.

Yine aynı maddeye 01.03.2014 tarih ve 6528 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile eklenen ek fıkra ile her ne ad altında olursa olsun, eğitim ve öğretim sunmak amacıyla yürütülen faaliyetlerin Bakanlığın izin ve denetimine tabi olduğu, bu faaliyetleri yürütenlerin, özel öğretim kurumları için bu Kanunda öngörülen kurallara uymakla yükümlü olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin 20.03.2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü

maddesinin (ş) bendinde meslek edindirme ve mesleki gelişim kursunun, “*Kişilerin, meslek edinme ve mesleklerinde ilerlemelerine yönelik alanlarda Bakanlıkça belirlenmiş uygun eğitim ortamlarında, öğrenim seviyelerine uygun öğretim programları doğrultusunda, bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirdiği ve benzeri eğitimlerin verildiği çeşitli kurs kapsamındaki özel öğretim kurumlarını*” ifade ettiği belirtilmiştir.

Yukarıda adı geçen Yönetmeliğin “Kurum açma” başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrası ise; “*Gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kanun kapsamında belirtilen faaliyetlerin Kanuna göre yetkili makamlardan kurum açma izni alınmadan veya her ne ad altında olursa olsun eğitim ve öğretim sunmak amacıyla yürütülen faaliyetlerin izinsiz yapıldığının tespiti hâlinde söz konusu yerlerin 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümleri uyarınca valilikçe kapatılır.*” hükmünü amirdir.

5580 sayılı Kanun kapsamında, ilgili firma tarafından yürütülen çeşitli sertifika eğitim programlarının; her ne kadar MÜSEM bünyesinde yürütülse de, kişisel ve mesleki gelişim kursu niteliğinde olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim faaliyeti yapabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni ile iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir. Bununla birlikte, her türlü eğitim ve öğretim faaliyeti Milli Eğitim Bakanlığının izin ve denetimine tabi olup, bu faaliyetleri yürütenler, özel öğretim kurumları için bu Kanunda belirtilen kurallara uymakla yükümlüdür.

İlgili mevzuat hükümleri bu şekilde iken MÜSEM ile sözleşme imzalamak suretiyle kişisel ve mesleki gelişim alanlarında eğitim sunan firmanın Bakanlıktan alınmış izini bulunmamaktadır. Dolayısıyla Bakanlıktan alınmış söz konusu izinler olmaksızın, MÜSEM tarafından özel hukuk tüzel kişileri ile protokol imzalamak suretiyle işbirliğine gidilememesi gerektiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak bu iki husus birlikte değerlendirildiğinde; MÜSEM'in sertifika programlarını MEB izni olmayan bir kuruluş eliyle yürüttüğü ve bu programlara ilişkin tahsilatın da Üniversite adına ilgili firma tarafından gerçekleştirildiği görülmüştür. Söz konusu durumun yukarıda bahsedilen yasal hükümlere uygun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Sürekli Eğitim Merkezi Bünyesinde Yürütülen Eğitim Programlarının İhale Edilmeden Eğitim Faaliyetleri İzni Olmayan Bir Firmayla Yürütülmesi bulgusu üzerine; Üniversitemiz Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne ve Sürekli Eğitim Merkezi Müdürlüğüne 06.05.2019 tarih ve 1900117598 sayılı yazı ile gerekli bildirimler yapılmış olup Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Sürekli Eğitim Merkezi'nden alınan ortak cevabi yazıda;

“Sayıştay Başkanlığının 2018 yılı Düzenlilik Denetim Raporunun 3. Bulgusunda “Sürekli Eğitim Merkezi Bünyesinde Yürütülen Eğitim Programlarının İhale Edilmeden Eğitim Faaliyetleri izni olmayan bir firmayla yürütülmesi yasal hükümlere uygun olmadığı düşünülmektedir” denmektedir.

Tespit 1) *Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi tarafından özel bir kuruluşla işbirliği içerisinde eğitim/sertifika programları düzenlendiği; bu işbirliğinin her hangi bir ihale yapılmaksızın hazırlanan sözleşmelere dayandırıldığı tespiti.*

Bir işin konusunun kamu ihale kapsamına girmesi için idare tarafından bir mal ya da hizmetin satın alınması gerekmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun Kapsam başlıklı 2.maddesi; “idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür” hükmünü haizdir.

Sürekli Eğitim Merkezi (MÜSEM) tarafından yapılan işin “**bir mal veya hizmet alımı ya da yapım işi**” olup olmadığının tespiti önem arz etmektedir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58.maddesine göre, Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik’te döner sermaye işletmelerinin gelirleri;

a)Bu işletmelerde yapılacak iş ve hizmetler ile üretilen malların satışı karşılığında sağlanan gelirler, olarak sayılmıştır.

Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Yönetmeliğinin Amaç başlıklı 3. maddesinde “MÜSEM’in amacı, Marmara Üniversitesinde örgün ön lisans, lisans ve lisansüstü öğretim programları dışında verilecek eğitim programları düzenlemek ve bu şekilde Üniversitenin, kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar ile olan işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktır” denmektedir.

2547 sayılı Kanun m.58 ile Döner Sermaye İşletmeleri Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Üniversitemiz bünyesinde kurulan Sürekli Eğitim Merkezi’nin faaliyet konusu eğitim programları düzenlemektir. Dolayısıyla MÜSEM eğitim hizmetleri sunmaktadır. Bu

hizmeti doğrudan satış şeklinde kendi organizasyon ve programları ile yaparken diğer taraftan işbirliği suretiyle yapabilme yetkisine sahiptir.

Nitekim; MÜSEM kuruluş Yönetmeliği'nin 4.maddesinde; “MÜSEM, amaçları doğrultusunda, kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluş ve kişilere, ihtiyaç duydukları alanlarda, ulusal ve uluslararası düzeyde, eğitim programları, kurslar, seminerler, konferanslar düzenler, bu faaliyetlerin koordinasyonunu sağlar ve bu alanlardaki Üniversite olanaklarının tanıtımını yapar” denilmekte iken;

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin İşletmenin Faaliyet Alanları başlıklı 5. maddesinin a bendinde “Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek; bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek” yetkisini içermektedir.

Yukarıda izah edilen Döner Sermaye ve MÜSEM yönetmeliklerinde yer alan hükümler göz önünde bulundurulduğunda eğitim faaliyetlerinin gerek doğrudan gerekse ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği şeklinde yapılması Yönetmelik hükümlerine uygun olup, bu hükümler yürürlükten kaldırılmadığı ya da iptal edilmediği müddetçe Sayıştay raporundaki tespite konu eğitim işbirliği faaliyetinin yasal dayanağı mevcuttur.

Tespit 2) Eğitim programı ücretlendirme ve tahsilatının firma tarafından yapılmasının Döner Sermaye asli gelirinin firmaya bırakıldığı tespiti.

Raporda, yapılan işin alım ya da satım olmasından bağımsız olarak, ihale mevzuatında temel ilkeler arasında sayılan açıklık ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun olmadığı, programların düzenlenmesine ilişkin olarak dışarıdan hizmet sağlanmasına ihtiyaç duyuluyor ise, bu ihtiyacın 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre karşılanması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda izah edildiği üzere, MÜSEM gerek doğrudan gerekse koordinasyon sağlayarak ulusal ve uluslararası düzeyde eğitim hizmeti verebilmektedir. Bu amaçla, gerçek veya tüzel kişilerle işbirliği yapabilmekte, kurslar, hizmet içi eğitimler düzenleyebilmektedir.

Tespite konu firma ile yapılan iş, **eğitim hizmeti satış işidir**. Eğitimin içeriği, eğitim süresi, ders saati, ders verecek eğitmenler, eğitimin sonunda düzenlenecek usulüne uygun Sertifika veya katılım belgesi MÜSEM tarafından sunulacak hizmetin bir parçasıdır. Program bir bütün olarak planlanmaktadır. MÜSEM'in yükümlülüğü talep edilen hizmetin yeterli

eğitici tarafından programa uygun olarak sunulmasıdır. Eğitim hizmeti dışlanarak, eğitimin içeriğine dahil olmayan hususlar mevzubahis yapılarak; esasında MÜSEM'in mal ve hizmet satın aldığı şeklinde bir yorum ve yöntem Yönetmelikle belirlenen yetkilerin kısıtlanması anlamını taşıyacaktır.

Daha açık bir ifade ile, işbirliği yapılan programlarda **eğitim hizmeti satış işi** dikkate alınmayıp, bizzat eğitim kapsamında olmayan hususlar; yani işbirliği yapılan kuruluş sorumluluğunda olan, katılımcı sayısı, yer temini, lojistik, ikram, güvenlik vb. işlerinin MÜSEM yükümlülüğünde değerlendirilmesi MÜSEM'in asla işbirliği yaparak eğitim hizmeti veremeyeceği sonucunu doğurmaktadır.

Bir taraftan, işbirliği suretiyle eğitim, seminer, kurs, konferans düzenlenebileceği ifade edilirken diğer taraftan işbirliğinin sonucu yapılacak harcamalara ilişkin mal ve hizmet tedarikinden MÜSEM'in sorumluluğunu beklemek doğru olmayacaktır. İşbirliğinin ya da hizmet içi eğitimin doğal sonucu, eğitimin içeriğini ilgilendirmeyen harcamalardan MÜSEM'in sorumlu olmayacağıdır.

Eğitim hizmetinin açıklık ve rekabetin sağlanması ilkelerine aykırı olarak tek bir firma üzerinden yapıldığı iddiası kendi içinde çelişkilidir. Zira, burada bir mal veya hizmet alımı işi yoktur. Tüm gerçek ve tüzel kişilerin MÜSEM tarafından verilen eğitimleri talep etmeleri ve talep edenlerin sunulacak eğitimle ilgili şart ve yeterlikleri sağlamaları halinde sözleşme yapılabilmekte ve eğitim hizmeti verilmektedir.

İlgili firma ile yapılan sözleşmede, MÜSEM'in sözleşmeye konu eğitimleri başka kişi ya da kurumlarla yapamayacağına ilişkin rekabeti kısıtlayıcı bir hüküm bulunmamaktadır. Talep edilmesi halinde, söz konusu eğitimler yer, mekan, süre kısıtı olmadan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine sunulmaktadır.

MÜSEM, kamu üniversitesi olması hasebiyle çeşitli kurs, eğitim ve seminerler yapabilmektedir. Dil, spor, kişisel ve mesleki gelişim kurslarını işbirliği olmaksızın zaten düzenleyebilmektedir. İşbirliği kapsamında talep edilen eğitim faaliyetlerinin organizasyonunun MÜSEM tarafından gerçekleştirilmesi imkan dahilinde değildir.

Şöyle ki, raporda bu organizasyonun MÜSEM tarafından yapılabileceği; organizasyon kapsamında ihale yoluyla mal ve hizmet alımı yapılması gerektiği belirtilmekle birlikte; geliri belli olmayan bir organizasyon için, her ne kadar ihale yoluyla da olsa kamunun zarara uğraması söz konusu olabilecektir. MÜSEM, talep edilen eğitim hizmetini kar-zarar kaygısı olmaksızın, belirlediği saat ücreti ile satabilmektedir. Talep edilen eğitim işi ile ilgili

organizasyonun MÜSEM'in insan kaynakları ve imkanlarıyla gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

Bu nedenle, işbirliği ile gerçekleştirilen eğitimlerden elde edilecek ücretlerin tamamı Döner Sermaye İşletmesi'nin asli geliri olarak değerlendirilemez. Raporda, cironun 1.472.790 TL sinin ilgili firmaya kaldığı, MÜSEM'e 597.510 TL ödeme yaptığı belirtilmektedir. Ancak, firmanın bu organizasyon ile ilgili tüm giderleri ve yasal yükümlülükler (vergi, harç vb) düşülerek bir hesaplama yapılmamıştır. Firmaya kalan cirodan ziyade ne kadarının firma net kazancı olduğu belirlenmelidir. Diğer taraftan, bu eğitimlerin önemli bir kısmı prestij sahibi maliyeti yüksek otel salonlarında yapılmıştır. MÜSEM'in kendi salonları dışında ücret vererek daha doğrusu yer kiralayarak eğitim verme yetkisi yoktur.

Firmanın açılan programlara ilişkin giderlerine bakıldığında, programların birçoğunda cirodan fazla harcama yaptığı ve program bazında zarar ettiği, ancak bu zararını eğitimin devamlılığını sağlayarak belli dönemlerde kazanca çevirdiği görülmüştür. MÜSEM ise hiçbir zarara uğramaksızın sözleşmede belirtilen saat başı ücretini tamamen tahsil etmiştir. Firmanın zararı olmasına rağmen bu uygulamada MÜSEM hiçbir zarara uğratılmamıştır. Hiçbir firmanın zararına iş yapabileceği düşünülmemeyeceği gibi, MÜSEM'in de yeterli kaynak ve olanağı olmadan kamuyu zarara uğratabilecek bir alana yatırım yapabileceği düşünülemez.

Raporda, *Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'e göre, işletme tarafından sunulan hizmetlerin ücretlerinin Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi gerektiğine* yer verilmektedir.

Katılımcı ücretleri işbirliği yapılan firma tarafından tamamen kendi gelir-gider ve organizasyon maliyetleri çerçevesinde belirlenmekte olup; MÜSEM sözleşme tarafı olarak sadece sunduğu eğitim hizmetinin bedelini tahsil etmektedir. MÜSEM tarafından belirlenen eğitim hizmetinin ücreti ise, Döner Sermaye Yürütme Kurulu tarafından kabul edilerek onaylanmıştır.

MÜSEM'in sorumluluğu sunduğu eğitim hizmetini ücretlendirmektir. Yoksa eğitime ilişkin organizasyonun tüm harcama kalemlerini hesaplaması ve ücretlendirmesi düşünülemez.

Raporda, Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez*" hükmü karşısında firmanın ücret tahsilatının bu hükme aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

Yukarıda izah edildiği üzere, firma MÜSEM adına ücret tahsilatı yapmamaktadır. Bilakis, tamamen kendi organizasyonu ile harcamalarını yaptığı, maliyet ve risklerin kendi üzerinde olduğu bir programın satış bedelini tahsil etmektedir. Bu bedelin tahsil edilip edilmediği, taksitle ya da başka yöntemlerle ödeme yapılmasından bağımsız olarak MÜSEM sözleşmede kararlaştırılan eğitim ücretini **program başlamadan peşin olarak tahsil etmektedir.** Öyle ki, program açıldıktan sonra katılımcı sayısının yeterli olmaması ya da sonradan sayının düşmesi durumlarında dahi MÜSEM'in tahsil ettiği bedelden iade yapmayacağı kararlaştırılarak kamunun menfaati öncellenmiş ve korunmuştur.

Raporda, *Üniversitenin güvenirliliği, markası, prestiji ve imkanlarının şirket tarafından kullanılmak suretiyle pazarlama faaliyeti yapıldığı* belirtilmektedir.

İşbirliğinin doğal sonucu tarafların birbirleriyle olan bağlarının dış aleme duyurulmasıdır. İşbirliği kapsamında organize edilen eğitim programları kamu tarafından zorunlu tutulmayan, katılımcıların istek ve arzularına göre hareket ederek talep edebildikleri eğitimlerdir. Organizasyonu yapan firma eğitim hizmetinin Üniversitemiz tarafından sunulduğunu beyan etmelidir. Zira, MÜSEM bir eğitim kuruluşudur. Katılımcılar, eğitimin içeriği yanında hizmetin hangi kurum ya da kuruluş tarafından verildiğini de önemsemektedir.

Diğer taraftan, firmanın organize ettiği eğitimlere ülkemizin ekonomik faaliyetlerine üst düzey katkı yapan şirket yönetici ve temsilcileri iştirak etmektedir. Katılımcılara MÜSEM imzalı sertifika verilmesi, üniversitemiz mensubu eğiticiler ile tanışmaları sayesinde, **üniversitemiz ile sanayi işbirliğinin gelişmesine** katkı sağlamaktadır.

Eğitim sonunda MÜSEM tarafından düzenlenen ve katılımcılara verilen sertifika sayesinde, üniversitemizin prestiji ve iş yapma kapasitesi artmaktadır. Bununla birlikte, katılımcıların üniversitemiz bünyesinde gerçekleştirilen bir çok etkinlik, akademik, sosyal ve sportif faaliyetlere bu sayede yönettikleri şirketler eliyle sponsor oldukları görülmektedir.

Tespit 3) *İşbirliği yapılan firmanın Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitim faaliyeti iznine sahip olmadığı tespiti.*

Raporda, *ilgili firma tarafından gerçekleştirilen organizasyon kapsamındaki eğitimlerin 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 3.maddesi gereğince "Kurum açma izni" alması gerektiği, firmanın bu izne sahip olmadığı* ileri sürülmektedir.

Eğitim hizmetini sunan firma değil MÜSEM'dir. Eğitim içeriğini, süresini, eğiticileri belirleyen, yine eğitim esnasında kullanılacak eğitim materyallerini sağlama yükümlülüğü

MÜSEM üzerindedir. Hatta, eğitimin gerektirdiği eğiticinin MÜSEM bünyesinde bulunmaması durumunda dışarıdan gelecek olan eğiticinin yeterliliği ve ücretlendirilmesi MÜSEM tarafından yapılmaktadır. Bu manada, eğitim faaliyetini bir bütün olarak yürüten yetkili kuruluş MÜSEM'dir.

Öyle ki, düzenlenen sertifika ya da katılım belgesinde firmanın hiçbir şekilde isim ve imzası yer almamakta, eğitim yetki sahibi kuruluş olan MÜSEM'in imzası bulunmaktadır. MÜSEM tarafından sunulan eğitim hizmetleri ile ilgili ayrıca bir MEB onayı aranmayacaktır.

Bundan bağımsız olarak firmanın başkaca eğitimler düzenleyip düzenlemediği, bunlarla ilgili MEB izni alıp almadığı sözleşme kapsamında değerlendirilebilecek bir husus olmayıp, işbirliğine etki etmeyecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Marmara Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (MÜSEM) tarafından özel bir kuruluşla işbirliği içerisinde eğitim/sertifika programları düzenlendiği; bu işbirliğinin herhangi bir ihale yapılmaksızın hazırlanan sözleşmelere dayandırıldığı ve söz konusu kuruluşun eğitim faaliyetiyle ilgili yasal bir izne sahip olmadığından bahisle yazdığımız bulguya üniversite tarafından gönderilen cevapta kısaca; ilgili firma/firmaların sadece eğitim programlarının tanıtılıp pazarlanması, yeterli sayıda katılımcı temini ve organizasyona ilişkin bir kısım işlerin yerine getirilmesinden sorumlu olduğunu, eğitim faaliyetlerinin tamamıyla üniversite tarafından yapıldığını, dolayısıyla bir hizmet alımı olmadığını ve bu durumun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında değerlendirilmemesi gerektiğini ve buna ek olarak bu firmaların Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yasal izne sahip bulunmasının gerekli olmadığını, ayrıca eğitim programları ile ilgili tahsilatların MÜSEM tarafından yapıldığını ifade edilmiştir.

Üniversitenin cevabında da belirttiği gibi bu eğitim programları sadece "hizmet satımı" şeklinde değerlendirilse bile, söz konusu işin gelir getirici bir faaliyet olması sebebiyle yapılan sözleşmelerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılması gerekmektedir. Yani bulgumuzda da ifade ettiğimiz üzere direkt sözleşme yaparak böyle bir işlemin tesis edilmesinin mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Bunun yanında, MÜSEM'in bu tür firmalarla işbirliği çerçevesinde düzenlediği güncel 26 tane eğitim programı bulunmakta olup bunların 22 tanesi Marmara Üniversitesi'nin Göztepe ya da Bahçelievler kampüslerinde icra edilmektedir. Başka bir ifade ile eğitimlerin tamamına yakınında üniversitenin yer temini, personel ve enerji imkanlarının kullanılması söz

konusudur. Ayrıca sadece organizasyon yaptığı belirtilen firmaların web sayfalarından bulunan eğitim programlarına ilişkin kayıt formlarından anlaşıldığı kadarıyla bazı eğitimlere ait ücretlerin bu firmaların hesaplarına yatırıldığı görülmektedir. Netice itibariyle, Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi işletme adına tahsilat ve ödeme yapamayacağı gibi muhasebe hizmeti de veremez*" hükmüne tam olarak uyulmadığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; MÜSEM tarafından yürütülen eğitim programlarıyla ilgili olarak tarafımızdan uygun görülmeyen husulara ilişkin bulgu yazılmasındaki amaç, bu eğitim programlarının hiç düzenlenmemesi değil, Üniversitenin güvenilirliği, markası, prestiji ve imkanları kullanılırken yasal hükümlere uyulması suretiyle kamusal yararın öncelikli olarak gözetilmesi gerekliliğinin hatırlatılmasıdır.

BULGU 3: Temel İhale Usullerinin Uygulanması Gereken Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi

Üniversitenin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri incelendiğinde, ihale kapsamında değerlendirilmesi gereken işlerin kısımlara bölünerek doğrudan teminle gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5 inci maddesinde, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ve diğer ihale usullerinin Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Maddenin devamında idarelerin yapılacak ihalelerde rekabet ve saydamlığın sağlanmasından sorumlu olduğu vurgulanmış ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara ayrılmayacağı belirtilmiş, Kanun'un 60 ıncı maddesinde ise bu ilkelere aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında, ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanacağı, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılacağı ve hükmolunacak ceza ile birlikte sebebiyet verdikleri zararın genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirileceği hükme bağlanmıştır.

İhalenin temel ilkeleri olan rekabet ve saydamlığın ve aynı zamanda kamu yararının en iyi şekilde sağlanması için Yasa ile de zorunlu tutulan açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün uygulanması, pazarlık ve doğrudan temin yöntemine ise istisnai

olarak başvurulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Temel İhale Usullerinin Uygulanması Gereken Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi Bulgusu üzerine; Kütüphane ve Dokümantasyon, Yapı İşleri ve Teknik, Sağlık Kültür ve Spor ve İdari ve Mali İşler Daire Başkanlıklarına 06.05.2019 tarih ve 1900117616 sayılı yazı ile gerekli bildirimler yapılmış olup gelen cevabi yazılarda; bundan sonra gerekli özenin titizlikle gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu ile ilgili olarak Üniversite gerekli hassasiyetin bundan sonra gösterileceğini ifade etmiştir. Mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünerek doğrudan teminle gerçekleştirilmesi konusu sonraki yıl denetiminde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR**

2018 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR	94.643.281,67			3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	17.232.194,38
10 HAZIR DEĞERLER	48.598.253,56			32 FAALİYET BORÇLARI	2.006.258,50
100 KASA HESABI	1.663,06			320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	2.006.258,50
102 BANKA HESABI	44.907.345,27			33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	7.572.726,38
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-2.468,41			330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	980.726,97
104 PROJE ÖZEL HESABI	3.691.713,64			333 EMANETLER HESABI	6.591.999,41
12 FAALİYET ALACAKLARI	20.272.524,90			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	7.209.673,55
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	18.959.000,00			360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	6.865.868,50
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	1.313.524,90			361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	318.929,08
14 DİĞER ALACAKLAR	1.279.425,65			362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	24.875,97
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.279.425,65			37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	54.657,93
15 STOKLAR	4.264.256,41			372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	54.657,93
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	4.264.256,41			38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	371.139,00
16 ÖN ÖDEMELER	20.228.821,15			380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	371.139,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	20.228.821,15			39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	17.739,02

2 DURAN VARLIKLAR	1.729.904.944,63			397 SAYIM FAZLALARI HESABI	17.739,02
22 FAALİYET ALACAKLARI	320.382,43			4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	3.397.679,71
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	320.382,43			43 DİĞER BORÇLAR	116.880,10
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	3.311.000,00			430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	116.880,10
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	125.000,00			47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.280.799,61
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	3.192.000,00			472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.280.799,61
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	-6.000,00			5 ÖZ KAYNAKLAR	1.803.918.352,21
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.726.273.562,20			50 NET DEĞER	2.234.167.358,48
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.518.341.400,00			500 NET DEĞER HESABI	2.234.167.358,48
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	860.569,70			51 DEĞER HAREKETLERİ	17.650,14
252 BİNALAR HESABI	524.330.302,86			519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı	17.650,14
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	128.938.064,01			57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	232.491.172,17
254 TAŞITLAR HESABI	4.083.097,94			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	232.491.172,17
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	89.950.971,83			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-662.757.828,58
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-741.012.106,15			591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-662.757.828,58
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	200.781.262,01				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00				
260 HAKLAR HESABI	9.515.199,85				
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	8.512,52				
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	28.320,00				

268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-9.552.032,37				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	27.210.696,43				
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-27.210.696,43				
AKTİF TOPLAM	1.824.548.226,30			PASİF TOPLAMI	1.824.548.226,30

Bilanço Dipnotları:

910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	34.271.958,24
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	34.271.958,24
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	2.559.417,00
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	2.559.417,00
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	6.230.837,00
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	6.230.837,00
962 YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI BİLİMSEL PROJELER HESABI	7.709.195,84
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	7.709.195,84
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GEL HESABI	2.391.860,21
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.391.860,21

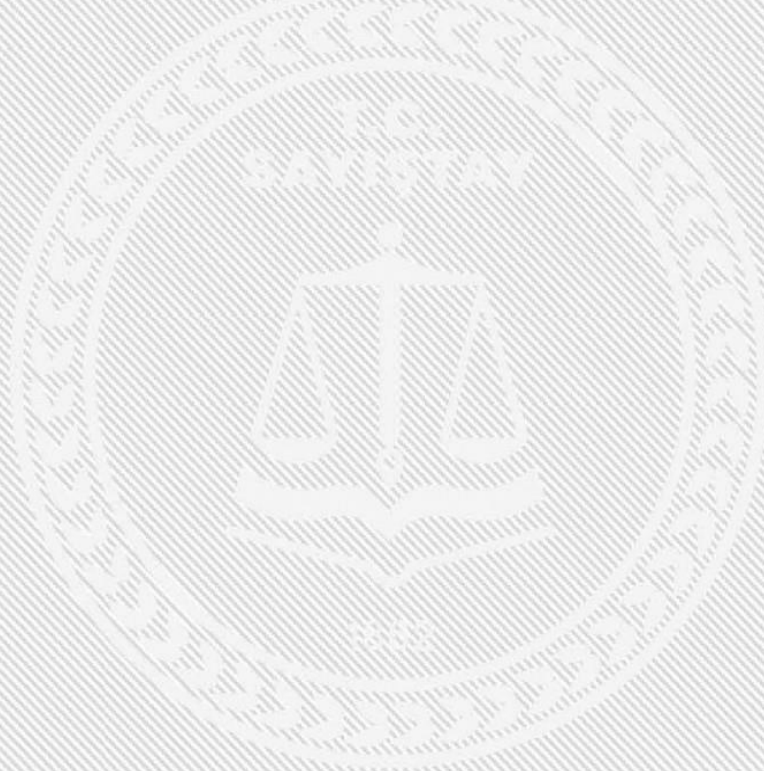
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GİDERLER			GELİRLER		
Ekonomik Kodu	Adı	Tutarı	Ekonomik Kodu	Adı	Tutarı
630.01	Personel Giderleri	395.080.096,61	600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	41.752.465,62
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Giderleri	60.977.301,30	600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	574.410.793,32
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	69.159.567,19	600.05	Diğer Gelirler	30.342.538,04
630.05	Cari Transferler	16.271.954,21	600.25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Var Edilen Gelirler	45.191,13
630.11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	115.015,76	610	İndirim, İade ve İskontolar Hesabı (-)	536.904,38
630.12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	231.964,57			
630.13	Amortisman Giderleri	740.446.651,93			
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	9.308.070,84			
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	41.325,02			
630.25	Kamu İdaresine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Var Kaydedilen Giderler	40.901,76			
630.30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	16.319.940,31			
630.99	Diğer Giderler	779.122,81			
	GİDER TOPLAMI (B)	1.308.771.912,31		GELİR TOPLAMI (A)	646.014.083,73
FAALİYET SONUCU (A - B) (+/-) -662.757.828,58					

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Uyarınca Kiraya Verilen Taşınmaz Malların, Kira Süresi Sonunda Yeniden İhale Düzenlenmeden Süre Uzatımı Yoluyla Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
BAP (Bilimsel araştırma Projeleri) ile İlgili Tespit Edilen Aksaklıklar	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Memuriyet Mahalli Dahilinde Fiilen Görev Yapmayan Personele Seyahat Kartı Tahsis Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İcra Dairelerinden ve Adli Makamlardan Gelen Meblağların Uzun Süre Emanetler Hesabında Bekletilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yurt Dışından Öğrenci Kabulü Sınav Ücreti Gelirlerinin ve Sınav Harcamalarının Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (MÜSEM) İşletmesi Bünyesinde Gerçekleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kamu İdaresinin Mülkiyetindeki Taşınmazların Mali Tablolarda Tam ve Doğru Olarak Yer Almaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	
Kiralarını Ödemeyen Kiracılara Yasal İşlem Yapılmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	34
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	34
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	35
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	35
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	35
6. DENETİM BULGULARI.....	36

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısmına Yer Verilmemesi

1. ÖZET

Bu rapor, Marmara Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Marmara Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2017 - 2021 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan denetimler neticesinde Marmara Üniversitesinin 2017 - 2021 dönemine ait Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı, 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve yasal süresi içerisinde mevzuattaki şekil şartlarına büyük ölçüde uygun şekilde hazırlanıp kamuoyuna sunulduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Marmara Üniversitesinin yayımladığı 2017 - 2021 önemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Marmara Üniversitesinin yayımladığı 2017 – 2021 dönemine ait Stratejik Planı, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Marmara Üniversitesinin 2017 – 2021 dönemine ait Stratejik Planı incelendiğinde; planın zamanında yayımlandığı, genel olarak mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

Marmara Üniversitesinin 2018 yılı Performans Programı ile 2018 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu, yasal süreleri içinde yayımlandığı ve bulgu konusu yapılan hususlar dışında mevzuatta belirtilen şekil şartlarına uygun olduğu görülmüştür. Üniversitenin hazırlamış olduğu Performans Programı ve Faaliyet Raporundaki performans bilgisi içeriğinin düzenlemelere uygun olduğu değerlendirilmiştir. Performans hedef veya göstergelerine ilişkin performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği, raporlandığı veri kayıt sisteminin kurulduğu, veri kayıt sisteminin faaliyet sonuçlarının ölçümüne ve değerlendirilmesine ilişkin unsurları önemli ölçüde kapsadığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Marmara Üniversitesi tarafından hazırlanan 2018 yılı Performans Programı'nda faaliyet maliyetleri tablosunda açıklamalar kısmına yer verilmediği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekinde hangi tabloların hazırlanacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda hazırlanacak tablolardan birisi de faaliyet maliyetleri tablosudur.

Faaliyet maliyetleri tablosu, performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulacaktır. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimlerince bu tablolar konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilecektir. Açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir. 2018 Yılı Performans Programı'nda yer alan faaliyet maliyetleri tablosunda Rehberine uygun olarak açıklamalar kısmına yer verilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; Üniversitemiz 2017 Yılı Denetim Raporu 20.04.2018 tarih ve 1821575 sayılı yazı ekinde Rektörlüğümüzce 02.05.2018 tarihinde teslim alınmıştır. Bilindiği üzere; 2018 Yılı Performans Programı, Ocak ayı sonuna kadar yayımlandığından bulguda konu olan Faaliyet Maliyetleri açıklamaları, kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin ve maliyet hesaplamalarına ait bilgiler 2019 Yılı Performans Programında göz önünde bulundurulmuştur.

Sonuç olarak Kamu idaresince verilen cevapta, bulguda yer alan tespitle ilgili gerekli çalışmaların 2019 Yılı Performans Programında göz önünde bulundurulacağı bildirilmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

